

Коляда Т. А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Державно-приватне партнерство як чинник модернізації національної економіки

takolyada@ukr.net

Упродовж останнього часу в провідних країнах світу сформовано апробований механізм реалізації державно-приватного партнерства як важливого чинника налагодження взаємодії між органами публічної влади та бізнесом при вирішенні особливо соціально значущих проблем.

Фахівці наголошують, що державно-приватне партнерство є рівноправним і взаємовигідним співробітництвом між державою, територіальними громадами та приватними інвесторами у контексті реалізації проектів, спрямованих на вирішення важливих соціально-економічних проблем. Залучення приватного партнера-інвестора має забезпечити ефективніше використання фінансового ресурсу при реалізації проекту та підвищення дохідності об'єктів у ході їх подальшої експлуатації. Механізм державно-приватного партнерства формує підґрунтя для спільної відповідальності держави, громади і бізнесу за розвиток секторів, що мають пріоритетне значення для регіональної економіки. Зокрема, йдеться про реалізацію інфраструктурних проектів, а саме: дорожньо-транспортної інфраструктури, водопостачання, водовідведення, утилізація сміття, житлового будівництва тощо.

Закон України «Про державно-приватне партнерство» визначає, що проекти державно-приватного партнерства повинні відповідати таким основним критеріям: забезпечення вищих техніко-економічних показників ефективності діяльності, ніж у разі здійснення такої діяльності державним партнером без залучення приватного партнера; наявність довготривалого характеру (від 5 до 50 років); передача приватному партнеру частини ризиків у процесі здійснення державно-приватного партнерства.

Відповідно до ст. 5 Закону України «Про державно-приватне партнерство» до переліку легітимних форм здійснення державно-приватного партнерства віднесено концесію, договір про спільну діяльність, інші договори. Варто зазначити, що цей перелік не є вичерпним, оскільки законодавець обмежився виокремленням основних форм. Аналіз практики державно-приватного партнерства свідчить, що найбільш розповсюдженими формами партнерства є концесія, лізинг та оренда.

Дослідники проблем державно-приватного партнерства констатують, що при виборі моделі державно-приватного партнерства вітчизняним законодавець не було повною мірою враховано відповідний позитивний зарубіжний досвід. Як наслідок, державно-приватне партнерство визначено лише у формі договору. Натомість воно не сприймається у широкому сенсі як комплексний фінансово-правовий механізм, що допускає використання широкого спектру фінансових інструментів та організаційно-правових інститутів.

Необхідність активнішої консолідації зусиль державного та приватного секторів для реалізації масштабних проектів у різних галузях народногосподарського комплексу зумовлює пошук нових форм державно-приватного партнерства.

Підсумовуючи, зазначимо, що в Україні створено нормативно-правову базу, що регулює здійснення державно-приватного партнерства як важливого чинника реалізації масштабних соціально значущих проектів в різних галузях народногосподарського комплексу. Використання позитивного потенціалу державно-приватного партнерства суттєво ускладнюється невиправданим звуженням переліку форм партнерства. Тому назріла нагальна потреба новелізації законодавства шляхом легітимізації нових форм державно-приватного партнерства з урахуванням чинних європейських правових і управлінських стандартів.